

KOD SİSTEMİ: “ESKİ HAMAM ESKİ TAS”

Hiçbir şeyin değişmediğini, her şeyin yerinde kaldığını anlatmak için Atalarımız ne güzel ifade etmiş: “Eski hamam eski tas.”

Maliye Bakanı, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği ile yapılan düzenlemeleri kamuoyu ile ilk paylaştığında, “reform” olarak nitelendirmişti. Sayın Bakanın haklılık payı da vardı; kamuoyunda “kod” sistemi olarak adlandırılan “özel esaslar” uygulamasında reform niteliğinde düzenlemeler yapılmıştı.

Kod sistemi ile ilgili olarak giriş ve çıkışlarda sıkıntılar yaşanıyordu. Tüm bu sıkıntılara rağmen mükellef kod belasından kurtulacağı düşünülürken evdeki hesap çarşıya uymadı. Hiç bir şey değişmedi ve olduğu gibi kaldı.

Evet, tebliğ ile yapılan düzenlemeler son derece olumluydu. Ama bu olumlu düzenlemeler kağıt üzerinde kaldı ve uygulamada kendisine bir türlü yer bulamadı. Daha önce de bu köşede tebliğin uygulanmadığını yazmıştık. Mükellef lehine yapılan olumlu düzenlemeler uygulamada kendine yer buluncaya kadar yazmaya devam edeceğiz.

İspatlamaya rağmen değişmiyor

Dedik ya tebliğ, mükelleflerin koda girmesini zorlaştırıyor, koddan çıkmalarını ise kolaylaştırıyor. Bu yönde pek çok olumlu düzenleme var ama düzenlemeler uygulanmıyor.

Gelin bu söylediklerimize birkaç örnek verelim:

Tebliğ 1 Mayıs 2014 tarihi itibarıyla, koda olan mükelleflere yazı gönderileceğini, 30 gün süre verileceğini, bu süre içinde işlemlerin gerçekliğini ispat eden mükelleflerin koddan çıkarılacağını söylüyor. Banka yoluyla ödemelerin yapılmasını da işlemlerin gerçekliğini ispat edebilecek unsurlardan biri olarak sayıyor. Bu çerçevede, vergi daireleri, mükelleflere yazılar gönderiyor. Mükellefler verdikleri cevaplarda, banka yoluyla ödeme yapıldığını belirterek işlemin gerçekliğini ispat ediyorlar. Ama koda kalmaya devam ediyorlar, değişen bir şey olmuyor.

Aynı şekilde tebliğde olumsuzluğu tespit edilen mükellefe gönderilen yazıda 15 gün süreyle yukarıda belirttiğimiz sürecin benzeri gerçekleşirken mükellef belgelerle ispatlamasına rağmen koda kalmaya devam ediyor.

Ba ve Bs analizleri

Tebliğ, ayrıca diyor ki; sadece Ba ve Bs formu analizlerine dayanılarak bir mükellefe sahte belge kullanıcısı denemez. Bu kapsamda mükellefe yazı gönderilemez diyor. Ama tebliğ ne derse desin sadece Ba ve Bs analizlerine dayanılarak mükelleflere sahte belge kullanıcısı yaftası yapıştırılıyor.

Örneklere de gördüğümüz gibi aslında Sayın Maliye Bakanının söyledikleri doğru. Tebliğ'de yer alan düzenlemeler "kod" uygulaması açısından reform niteliğindedir. Ama bu düzenlemeler uygulanmadığı için bir anlam ifade etmiyor. Yani reform kağıt üzerinde kalmaya devam ediyor.

RİSK DEĞERLENDİRME RAPORLARI NE ZAMAN YENİLENMELİ?

Son aylarda yaşanan ölümlü iş kazası sayısındaki artış, İş Sağlığı ve Güvenliği açısından işveren yükümlülüklerini yeniden gündeme getirdi. Bu yükümlülüklerin belki de en önemlisi işyerlerinde risk değerlendirmesi yapılmasıdır. İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği yönünden Risk Değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür.

Risk değerlendirmesi ile tehlikelerin önceden tespiti ve gerekli önlemlerin alınması mümkün olduğundan, işyerlerinin mutlaka kapsamlı bir Risk Değerlendirmesi yapması gerekmektedir. Belki de risk değerlendirme raporları mevzuata uygun ve doğru bir şekilde hazırlanmış olsaydı bu iş kazalarının büyük bir bölümü olmayacaktı.

Donanım ve ekipman belirlenir

Risk değerlendirmesinde; belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu, kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi, işyerinin tertip ve düzeni, genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu gibi konular dikkate alınır.

İşveren, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler.

Asıl işveren, alt işverenlerce yürütülen risk değerlendirmesi çalışmalarını denetler ve bu konudaki çalışmalarını koordine eder.

Yapılan Risk Değerlendirme Raporları:

- Çok tehlikeli sınıfta en geç 2 yılda bir
- Tehlikeli sınıfta en geç 4 yılda bir
- Az tehlikeli sınıfta en geç 6 yılda bir yenilenir.

SORU-CEVAP

*Emekliliđime yaklaşık 3 yıl kaldı. Prim günümü doldurdum ve sadece yaşımı bekliyorum. Halen asgari ücretle bir işyerinde çalışıyorum. Bu sürede sigorta primi ödenmesinin emekli aylığımı düşürmesi söz konusu olur mu? **Selim Kaya***

Maalesef emeklilik şartlarını tamamlayanların emeklilik yaşını beklerken asgari ücretle prim ödenmesi halinde emekli aylığı düşmektedir. SGK matrahının 2.800 TL'nin üzerinde olması halinde aylıkta düşüş olmamaktadır.